

- От определението $v = \frac{dx}{dt}$ (2 въпрос) или от закона за скоростта при равноускорително движение (3 въпрос), $v(t) = 6t - 1$, $v(2) = 6 \cdot 2 - 1 = 11 \text{ m/s}$
- Тангенциалното ускорение определя промяната на скоростта по големина, а нормалното – по посока (3 въпрос).
- с). $a_n = v\omega$ (9 въпрос). $\frac{a_{n1}}{a_{n2}} = \frac{v_1\omega}{v_2\omega} = \frac{v_1}{v_2} = \frac{1}{2}$ (ъгловата скорост на всички точки от диска е еднаква).
- $a = \frac{F}{m}$ (4 въпрос). $m = \frac{F}{a} = \frac{5}{0,5} = 10 \text{ kg}$.
- с). (4, 6 и 8 въпроси). Силата на тежестта е консервативна сила и следователно работата ѝ по затворен контур е нула (8 въпрос) $\Rightarrow$ отг. а) е вярно твърдение; от втория принцип на Нютон $\vec{a} = \frac{\vec{F}}{m}$ (4 въпрос) следва, че постоянна сила предизвиква постоянно ускорение $\Rightarrow$ отг. б) е вярно твърдение; за да е изпълнен законът за запазване на импулса (6 въпрос) е необходимо само системата да е затворена (не е необходимо да е консервативна) $\Rightarrow$ отг. д) е вярно твърдение. Силата на триене е насочена винаги обратно на посоката на движение и работата ѝ винаги е отрицателна (8 въпрос), т.е. нейната работа по затворен контур не може да бъде нула и тя не е консервативна сила $\Rightarrow$ отг. с) е грешното твърдение.
- б). (6 въпрос). От ЗЗИ $\vec{P}_1 = \vec{P}_2$; $\vec{P}_1 = m\vec{v}$; $\vec{P}_2 = (m+M)\vec{u}$ и тъй като двете скорости $\vec{v}$ и $\vec{u}$ са еднопосочни – $mv = (M+m)u \Rightarrow u = \frac{mv}{M+m} = \frac{5 \cdot 10^{-3} \cdot 5 \cdot 10^2}{5} = 0,5 \text{ m/s}$.
- Формулировка на основното уравнение с думи и формула $\vec{M} = I\vec{\alpha}$ (11 въпрос) и пояснение на трите величини.
- Кинетичната енергия на тяло при въртливо движение е $T = \frac{1}{2}I\omega^2$ (11 въпрос), а големината на момента на импулса на тялото – $L = I\omega$ (12 въпрос). $I = \frac{2T}{\omega^2} \Rightarrow L = \frac{2T}{\omega^2}\omega = \frac{2T}{\omega} = \frac{2 \cdot 25 \cdot 10^3}{50} = 10^3 \text{ kg.m}^2/\text{s}$.
- Средната кинетична енергия на една молекула е $\langle E_{ki} \rangle = \frac{j}{2}kT$ (16 въпрос), където j е броят на степените на свобода (броят на независимите движения, които може да извършва дадено тяло – 2 въпрос). $T = t^\circ + 273 = 400 \text{ K}$, а за двуатомен идеален газ $j=5$ (3 от постъпателните движения по трите оси и 2 от въртеливите). $\langle E_{ki} \rangle = \frac{5}{2}k \cdot 400 = 1,38 \cdot 10^{-20} \text{ J}$.
- Дефиниция – топлинният капацитет на **1 mol** от даден газ (18 въпрос) и мерна единица (винаги, когато се дефинира дадена величина, трябва да се запише и мерната ѝ единица).
- От дефиницията за топлинен капацитет – $C = \frac{dQ}{dT}$; $Q = \int_{T_1}^{T_2} C dT = C\Delta T$ (18 въпрос), тъй като процесът е изобарен $C = \frac{m}{\mu} C_p = \frac{m}{\mu} \frac{j+2}{2} R$ (броя на молекулите умножем по моларния топлинен капацитет при съответния процес), а $Q = \frac{m}{\mu} \frac{j+2}{2} R\Delta T$. $Q = 2 \cdot \frac{5}{2} \cdot 8,31 \cdot 50 = 2077,5 \text{ J}$ (за едноатомен газ $j=3$).
- Графика на цикъла на Карно (20 въпрос) напр. в P - V диаграма и обозначение кои процеси са изотермни и кои – адиабатни.
- Формулировка на закона на Кулон (22 въпрос) с думи и формула за големината на силата $F = \frac{1}{4\pi\epsilon_0\epsilon} \frac{q_1q_2}{r^2}$, пояснение за посоката на силата при едноименни и разноименни заряди и пояснение на всички участващи величини – $q_1, q_2, r, \epsilon_0, \epsilon$ (може и пояснение с чертеж за q_1, q_2 , и r).

14. а). От определението за големината на интензитета на електростатично поле (23 въпрос) –

$$E = \frac{F}{q} \Rightarrow F = qE. F = 5 \cdot 10^{-9} \cdot 10^2 = 5 \cdot 10^{-7} \text{ N} = 0,5 \mu\text{N}.$$

15. Формулата за капацитет на плосък кондензатор – $C = \epsilon_0 \epsilon \frac{S}{d}$ (26 въпрос). За въздух $\epsilon=1$ и

$$C = 8,85 \cdot 10^{-12} \frac{0,5 \cdot 10^{-4}}{50 \cdot 10^{-6}} = 8,85 \cdot 10^{-12} \text{ F}.$$

16. Дефиниция – работата на страничните сили за пренасяне на единица положителен заряд от отрицателния до положителния полюс в източника на електрична енергия (28 въпрос) и мерна единица.

17. От формулата за топлинна мощност на електричния ток $P = UI$ (29 въпрос) и закона на Ом за част

от веригата $I = \frac{U}{R}$ (29 въпрос) – $P = \frac{U^2}{R}$. $R = \frac{U^2}{P} = 144 \Omega$.

18. От закона на Ом в диференциална форма $\vec{j} = \sigma \vec{E} \Rightarrow j = \sigma E = \frac{E}{\rho}$ (29 или 30 въпроси).

$$E = j\rho = 6 \cdot 10^7 \cdot 1,67 \cdot 10^{-8} = 1,002 \approx 1 \text{ V/m}.$$

19. Закона за адиабатния процес, изразен чрез температурата и обема, е $T_1 V_1^{\gamma-1} = T_2 V_2^{\gamma-1}$ (19 въпрос).

$$T_1 = 27 + 273 = 300 \text{ K}, V_2 = 3V_1. T_2 = T_1 \left(\frac{V_1}{V_2} \right)^{\gamma-1} = 3 \cdot 10^2 \frac{1}{3^{0,4}} = 3^{0,6} \cdot 10^2 \text{ K}.$$

При адиабатния процес се извършва

работа $A_1 = -\frac{m}{\mu} C_V (T_2 - T_1)$ (19 въпрос), а при изотермния – $A_2 = \frac{m}{\mu} RT_2 \ln \frac{V_1}{V_2}$ (18 въпрос), тъй като за

изотермния процес началният обем е V_2 , а крайният – V_1 . Общата работа ще бъде

$$A = A_1 + A_2 = -\frac{m}{\mu} C_V (T_2 - T_1) + \frac{m}{\mu} RT_2 \ln \frac{V_1}{V_2} = \frac{m}{\mu} R \left(\frac{3}{2} (T_1 - T_2) + T_2 \ln \frac{V_1}{V_2} \right),$$

тъй като за идеален едноатомен

газ броят на степените на свобода е $j=3$, $C_V = \frac{3}{2} R$ (18 въпрос). $A = 8,31 \cdot (3(3 - 3^{0,6}) - 2 \cdot 3^{0,6} \ln 3) 10^2 \text{ J}.$

20. Формулировка на закона за запазване на пълната механична енергия (валиден е за затворена консервативна система!!!) с думи и формула ($E = \text{const}$ или $dE = 0$ или $\Delta E = 0$) и доказателство (8 въпрос).